

Christina Ståhl
Christina.Stahl@skane.se

YTTRANDE

Datum 2021-12-17
Ärendenummer 2021-POL000592

1 (3)

Socialdepartementet

Remiss. Vaccinationsbevis på serveringsställen och i andra verksamheter, smittskyddsåtgärder i långväga kollektivtrafik och förlängning av begränsnings- och serverings-förordningarna

Region Skåne ställer sig bakom förslaget med nedanstående kommentarer.

Region Skåne ser positivt på att förordningen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen och förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 föreslås förlängas till utgången av maj 2022.

Det är helt rimligt att ungdomar under 18 års ålder och barn inte omfattas av förslaget.

Region Skåne vill uppmärksamma socialdepartementet på att det på sidan 56 står följande, som alltså innebär att personer utan vaccinationsbevis inte skulle få tillgång till hälso- och sjukvård m.m:

”Verksamhetsutövaren ska se till att personer som inte kan uppvisa ett vaccinationsbevis inte får tillgång till följande verksamheter som ligger i köpcentrum, varuhus och gallerior:

- hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen,
- tandvård enligt tandvårdslagen,
- veterinärverksamhet,
- socialtjänst enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade,
- utlämning av brev och paket, när det gäller utlämnings-verksamheten,
- bibliotek.”

I den efterföljande texten (sidan 60) framgår att avsikten är att personer utan vaccinbevis ska få tillgång till dessa nödvändiga verksamheter och Region Skåne menar att det måste vara det som är det korrekta. Texten på sidan 56 bör alltså korrigeras enligt följande:

”I denna promemoria görs därför bedömningen att användningen av

vaccinationsbevis inte får innebära att personer som inte kan uppvisa ett vaccinationsbevis inte får tillgång till följande verksamheter som ligger i köpcentrum, varuhus och gallerior:

- hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),
- tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125),
- veterinärverksamhet,
- socialtjänst enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
- utlämning av brev och paket, när det gäller utlämningsverksamheten, och
- bibliotek.

Region Skåne menar att det är viktigt att E-hälsomyndigheten snarast kan utfärda vaccinpass även för dem som vaccineras i andra länder där detta klart kan bevisas.

Region Skåne anser också att det är angeläget att personer som har en medicinsk kontraindikation för vaccination mot covid-19 kan tillförsäkras möjlighet att få intyg för undantag – och att denna rätt inte missbrukas genom att intyg skrivs ut utan vedertagen kontraindikation. Det måste finnas tydliga riktlinjer nationellt utformade vad som avses med kontraindikation mot vaccination mot covid-19 för att intygen ska vara trovärdiga. Intygen bör även kunna finnas digitalt med QR-kod för lättare hantering vid granskning av vaccinpass.

Det måste även så långt möjligt förebyggas att personer som granskar vaccinpass inte utsätts för hot eller påtryckning.

Det finns också oklarhet kring hur uppföljning av näringsidkarens följsamhet till hanteringen av känsliga personuppgifter (t ex att lagring ej sker) ska ske och säkerställas.

Eftersom denna åtgärd är så genomgripande är det nödvändigt att utvärdera effekten av vaccinpass, om nödvändighet av vaccinpass kvarstår utifrån aktuellt läge och att detta görs frekvent och på ett demokratiskt transparent sätt.

Beredskap för att kunna möjliggöra vaccinationsbevis som smittskyddsåtgärd i flera verksamheter

I promemorian anges att det handlar om sådana verksamheter där trängsel kan uppstå. Covid-19 sprids främst vid nära kontakt och även tidsfaktorn är viktig. Serveringsställen, långväga kollektivtrafik och träningsanläggningar för vuxna borde därmed vara mer prioriterade miljöer jämfört med t ex handelsplatser där kontakterna får anses vara mer kortvariga.

Vaccinationsbevis bör endast få användas för att möjliggöra lättnader från andra restriktioner och bör kunna kombineras med andra smittskyddsåtgärder

Om smittspridningen och belastningen på hälso- och sjukvård når den nivån att ytterligare restriktioner blir nödvändiga, är det inte sannolikt att enbart vaccinationsbevis hjälper. Detta bör då kombineras med andra

smittskyddsåtgärder.

De allmänna råd som redan nu gäller kring hur trängsel kan undvikas (oavsett om vaccinationsbevis används eller ej) behöver kommuniceras på ett tydligare sätt.

Region Skåne gör också bedömningen att det behöver tydliggöras i kommunikation till allmänhet och verksamheter vad som gäller enligt Förordning 2021:8 att den som anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning ska utforma lokaler, områden och utrymmen som anordnaren disponerar på ett sådant sätt att trängsel undviks och att deltagare kan hålla ett från smittskyddssynpunkt säkert avstånd från varandra. I praktiken är/blir det otydligt vad som gäller då en verksamhet uppfattar att deltagarantalet inte behöver begränsas vid användande av vaccinationsbevis, men att det samtidigt i många situationer är svårt att hålla avstånd och undvika trängsel utan att deltagarantalet sänks.

Pia Lundbom

Hälso – och sjukvårdsdirektör